

ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เรื่อง แนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน
หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวกับลูกค้า พื้นที่ หรือประเทศ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกิจหรือช่องทางในการให้บริการ เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ และเพื่อนำมาพิจารณาก่อนการกำหนดระดับความเสี่ยงของลูกค้า

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๖๓ เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับอาชีพ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(๒) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(๓) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับอาชีพ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(๔) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(๕) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยหรือลักษณะในการพิจารณาลูกค้าที่มีความเสี่ยงระดับต่ำ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓

ข้อ ๓ การพิจารณาปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงภายในองค์กรของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ให้คำนึงถึงกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้า

(ก) กรณีที่ข้อมูลหรือผลการตรวจสอบการระบุตัวตนของลูกค้าหรือผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงระบุว่า เป็นลูกค้าหรือผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงซึ่งมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑) บุคคลที่มีสถานภาพทางการเมืองในประเทศหรือในองค์กรระหว่างประเทศ หรือเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดของบุคคลดังกล่าว

๒) ลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูงตรงกับข้อมูลที่สำนักงานแจ้งซึ่งควรได้รับการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

- ๓) โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท มีความผิดปกติหรือมีความซับซ้อนเกินกว่าการดำเนินธุรกิจปกติ
- ๔) ลูกค้ำประกอบธุรกิจที่มีการรับเงินสดเป็นจำนวนมาก
- ๕) ลูกค้ำได้มาซึ่งเงินสด หรือประกอบธุรกิจที่มีการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนสินค้าที่มีราคาสูง โดยไม่มีแหล่งที่มาของเงินสด หรือสินค้าอย่างชัดเจน
- ๖) ลูกค้ำที่มีได้ประกอบธุรกิจแต่ดำเนินกิจกรรมเป็นผลให้ได้มาซึ่งเงินสดหรือทรัพย์สินโดยไม่มีแหล่งที่มาอย่างชัดเจน
- ๗) ลูกค้ำมีถิ่นที่อยู่ไม่ว่าชั่วคราวหรือถาวร หรือมีแหล่งที่มาของรายได้ หรือทำธุรกรรม ในพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงตามที่กำหนดในข้อ ๓ (๒)
- ๘) ลูกค้ำไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ
- ๙) ลูกค้ำเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ที่มีการออกไปหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ
- (ข) กรณีที่ตรวจสอบพบว่า ความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวดำเนินไปอย่างผิดปกติ
- (ค) กรณีที่ตรวจสอบพบว่า ลูกค้ำอาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน
- (ง) กรณีที่ตรวจสอบพบว่า ลูกค้ำเป็นนิติบุคคลที่มีตัวแทนอำพรางเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น (nominees shareholders)
- (๒) ความเสี่ยงเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ
- ๑) พื้นที่หรือประเทศที่ได้รับการประเมินหรือกำหนดจากองค์การระหว่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ เช่น คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force : FATF) ว่า เป็นพื้นที่หรือประเทศที่ไม่มีมาตรการ หรือไม่มีการใช้หรือประยุกต์ใช้ มาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างเพียงพอ
- ๒) พื้นที่ที่สำนักงานพิจารณาให้เป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามที่สำนักงานประกาศกำหนด
- (๓) ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการ
- (ก) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถให้ รับ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในมูลค่าสูง
- (ข) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีลักษณะเป็นการรับโอนมูลค่าเงินที่ไม่จำเป็นต้องระบุผู้โอนหรือผู้รับโอน
- (ค) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีการทำธุรกรรมแบบไม่เปิดเผยชื่อ
- (ง) ธุรกิจธนาคารลูกค้ำบุคคลรายใหญ่ (Private banking) หรือการบริการสำหรับลูกค้ำที่มีสินทรัพย์สูง

(๔) ความเสี่ยงเกี่ยวกับช่องทางในการให้บริการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรม เป็นครั้งคราวแบบไม่พบหน้าลูกค้า (Non-face-to-face)

ข้อ ๔ นอกจากพื้นที่หรือประเทศตามที่กำหนดในข้อ ๓ (๒) แล้ว สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ อาจกำหนดให้พื้นที่หรือประเทศอื่น ๆ ดังต่อไปนี้ เป็นลักษณะที่ทำให้เกิดความเสี่ยงสำหรับปัจจัยพื้นที่หรือประเทศอีกด้วยก็ได้

(๑) พื้นที่หรือประเทศที่ถูกกีดกัน หรือใช้มาตรการบังคับ หรือห้ามค้าขายระหว่างประเทศ โดยองค์การระหว่างประเทศ

(๒) พื้นที่หรือประเทศที่ได้รับการประเมินจากองค์การระหว่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ หรือแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือว่ามีอัตราการทุจริตคอร์รัปชันหรือการประกอบอาชญากรรมร้ายแรง ในระดับสูงมาก

(๓) พื้นที่หรือประเทศที่ได้รับการประเมินจากองค์การระหว่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ หรือแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือว่าเป็นแหล่งสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย แหล่งก่อการร้าย หรือมีองค์กรผู้ก่อการร้ายปฏิบัติการอยู่

ข้อ ๕ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ อาจพิจารณากำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ดังต่อไปนี้ เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงต่ำ

(๑) การประกันวินาศภัย

(๒) กรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีการชำระเบี้ยประกันไม่เกินห้าหมื่นบาทในแต่ละปี หรือกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีการชำระเบี้ยประกันครั้งเดียวในจำนวนไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๓) กรมธรรม์ประกันชีวิตที่ลูกค้าหรือผู้รับผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยมีสิทธิได้รับคืนเงินหรือผลประโยชน์อื่นตามกรมธรรม์ประกันภัย เมื่อเสียชีวิต พิกัด หรือทุพพลภาพสิ้นเชิงถาวรเท่านั้น และไม่มีการสะสมเงินหรือปันผลหรือดอกเบี้ยควบคู่กับการประกันชีวิตนั้น

(๔) การประกันภัยกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของลูกค้าหรือเพื่อเยียวยาความเสียหาย

(๕) ผลิตภัณฑ์ทางการเงินสำหรับผู้ยากไร้ซึ่งรัฐเป็นผู้สนับสนุน และมีการจำกัดวงเงินสำหรับลูกค้าแต่ละราย

(๖) ระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

(๗) การให้บริการรับชำระเงินแทนตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

(๘) ผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่สามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือถอนหรือคืนเป็นเงินสดได้ในระยะเวลาอันสั้น หรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือถอนหรือคืนเป็นเงินสดได้ในมูลค่าต่ำ

(ข) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่ใช่บริการข้ามประเทศและไม่เกิดมูลค่าในต่างประเทศ หรือเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการข้ามประเทศหรือเกิดมูลค่าในต่างประเทศเฉพาะกรณีที่เป็นการชำระหนี้ หรือค่าสินค้าหรือบริการที่มีมูลค่าต่ำ

(ค) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่สามารถสะสมมูลค่าเงินได้ในจำนวนมาก และไม่สามารถโอนมูลค่าให้แก่ผู้อื่นได้หรือโอนได้ในมูลค่าต่ำ

ทั้งนี้ มูลค่าในการทำธุรกรรมตาม (ก) (ข) และ (ค) เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน

ข้อ ๖ การพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงนอกจากกรณีตามที่กำหนดในประกาศนี้ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ อาจนำข้อมูลอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงภายในองค์กรมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินความเสี่ยงร่วมด้วยก็ได้

ข้อ ๗ การพิจารณาปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงตามที่กำหนดในประกาศนี้ให้นำมาใช้ในการพิจารณาเพื่อกำหนดระดับความเสี่ยงของลูกค้าตามข้อ ๑๐ แห่งกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๖๓ ด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องดำเนินการทั้งลูกค้าใหม่และลูกค้าปัจจุบัน โดยในกรณีลูกค้าปัจจุบันให้ดำเนินการเมื่อมีการทบทวนข้อมูลความเสี่ยงของลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามรอบระยะเวลาที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงลูกค้าที่กำหนดไว้

ข้อ ๘ ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ นำแนวทางในการพิจารณาปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงตามที่กำหนดในประกาศนี้ มาพิจารณาประกอบการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจตรี ปรีชา เจริญสหายานนท์

รองเลขาธิการฯ รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน